

Häpeärangaistus tulossa teollis- ja tekijänoikeuslakeihin

5.6.2006 15:49 — Jaakko Kuivalainen

Eduskunta on jättämässä tuomion julkaisua koskevat pykälät teollis- ja tekijänoikeuslakien kiistellyssä muutoksessa pitkälti ennalleen. Menettely koskisi käsittelyssä olevan lakitekstin mukaan edelleen myös yksityishenkilöitä.

Lakivaliokunta ehdottaa mietinnössään, että tuomion julkistamista koskevaan pykälään lisätään aiempaa selvempi maininta siitä, ettei määräystä saa antaa, jos tietojen levittämistä on muualla laissa rajoitettu.

Valiokunnan mukaan jo hallituksen esityksen perusteluissa on todettu, että vastaajan yksityiselämään liittyviä seikkoja ei saa julkistaa, eikä tuomiosta tiedottaminen yleensä edellytä luonnollisen henkilön nimen mainitsemista.

Valiokunta myös korosti, että menettely ei saa toimia lisärangaistuksena. Mietinnön mukaan direktiivi ei anna mahdollisuutta poistaa pykälää lakiuudistuksesta.

"Kosmeettisia muutoksia"

- Nimellisesti valiokunta korostaa, että tuomion julkistamisella ei saisi olla rangaistuksen luonnetta, mutta mitä muuta voisi olla kuluttajan omasta taskusta tapahtuva tietojen julkaiseminen. Lakiteksti jäi pitkälti ennalleen, joten kyse oli lähinnä kosmeettisesta tahdon ilmaisusta, sanoo Electronic Frontier Finland ry:n hallituksen jäsen **Ville Oksanen**.

- Lopputulos osoittaa valitettavasti jälleen kerran, että eduskunnalla ei ole rohkeutta lähteä oikeasti kyseenalaistamaan nykyjärjestelmää - paitsi korkeintaan retoriikan tasolla.

Oksasen mielestä tuomion julkaisun lähtökohtakin esityksessä on rangaistusmainen, koska kantajaa ei voida tuomita riita-asiassa julkistamaan hävityn jutun tietoja. Tämä olisi ollut Oksasen mukaan tarpeellinen lisä erityisesti patentti- ja tavaramerkkiriiitoja silmällä pitäen.

Oksanen edusti EFFI ry:tä keväällä lakivaliokunnan asiantuntijakuulemisessa.

Taloudellisia seuraamuksia rajoitettiin

Kansanedustaja **Jyrki Kasvi** (vihr.) teki esitykselle rinnakkaisaloitteen, joka pyrki rajoittamaan häpeärangaistuksen käyttöä. Aloitetta käsiteltiin lakivaliokunnassa samaan aikaan varsinaisen hallituksen esityksen kanssa.

Kasvi harmittelee, ettei valiokunnassa varsinaisiin lakipykäliin tullut suurempia muutoksia.

- Tuomion julkaisusta aiheutuvia taloudellisia kustannuksia onneksi rajoitettiin myös itse pykälissä, Kasvi kommentoi.

Hän pitää positiivisena asiana sitä, että valiokunta huomioi esitettyjä huolia ja otti kantaa niihin mietinnössään. Kasvin mukaan sillä on merkitystä, kun asia on esillä ensimmäistä kertaa tuomioistuimessa.

Lakimuutos perustuu vuonna 2004 voimaan tulleeseen EU-direktiiviin ja se koskee vain riita-asioiden käsittelyä. Direktiivin mukaan muutokset olisi pitänyt toteuttaa Suomen lainsäädäntöön huhtikuun loppuun mennessä.

Tuomion julkaisua koskevaa sääntelyä ollaan sisällyttämässä myös valmisteilla olevaan IPR Enforcement 2 -direktiiviin, joka koskisi rikosoikeudellisia seuraamuksia.

Hallituksen esitys teollis- ja tekijänoikeuslakien muuttamiseksi oli tänään eduskunnan täysistunnossa ensimmäisessä käsittelyssä.

(Päivitetty klo 16:34)

<http://www.digitoday.fi/tietoturva/2006/06/05/hapearangaistus-tulossa-teollis--ja-tekijanoikeuslakeihin/20068071/66>